

A

ancug – garnitur

antek - przesiedleńca z południowej części Polski

antrejka - przedpokój, korytarz, ganek

atlejta – gruby

B

badejki - majtki

bajzel - bałagan

balija - wanna

bamber - gospodarz

bambetle - manatki, rzeczy osobiste, bagaż

bana - pociąg

banera - duża kadź, naczynie

baniarz - maszynista

bonkawa - prawdziwa kawa, świeżo zmielona

borg - dług

buksy - spodnie

byksa - puszka

C

całkam - całkiem, całkowicie

cetelek – kwitek

chachmancić - oszukiwać

chruchel - kaszel

ciafrotać - zbyt wiele mówić

ciepać - ucerzyć/ młócić cepami/ rzucać

cweterek - sweter

czwaruga - kiepski fachowiec

D

deczyć - bić kogoś

dekel - pokrywa (na garnek, może być też na słoik)

dóndrotać - plotkować

drabka - drabina

drałować - iść pieszo

dycht - dokładnie

dynks - patent do otwierania

E

einfach - wykształcenie w jednym kierunku/ umiejętność/ po prostu

eintopf – zupa warzywna, jeden garnek

eltka - niedojrzały owoc

erbnąć - ukraść

eszcze - jeszcze

F

fajrować - palić/ świętować

faksy – żarty

felga - obręcz koła

fereta – płaszcz

fertig - dobrze, gotowe

filować - podglądać, śledzić

firtel - zakątek

fizmatenta - różności

fleja - niechluj

frechowy - zuchwały/ nieprzyjemny

furt - nadal, ciągle, nieustannie, stale, wiecznie, precz, daleko

futer - karma dla zwierząt

G

gadzina –gospodyni

gajda – nic

galancie - elegancko

gapieć – patrzeć

gardyna - zastona

garować - leniuchować/ siedzieć w więzieniu

gbur - gospodarz

giskanka – konewka ogrodowa

glajda – osoba niechlujna/ plucha, błoto

glómza - twaróg

grochowinki kociewskie - faworki, chruściki

gwiazdor - Święty Mikołaj

gzub - dziecko

H

haka - haczka, motyka

hajcować - palić w piecu

halać - holować, nosić coś

halka - podszycie pod suknię

harnatel – wsówka do włosów

hekel – szydełko

heksa - gra w klasy/ złośliwa, brzydka kobieta

heksenszus – postrzał, lumbago

hycel - łapacz psów

I

iksbajny – krzywe nogi

imać się - trzymać się, doczepić się do kogoś

ino - tylko

isty – ktoś

iście –naprawdę, istotnie

iść ab - odejść/ pójść spać

iwan - rusek

J

jachtka - kurtka

jadować się - denerwować, martwić

jaka - kurtka, bluza

jamrot – gadanie

jano - tylko

jaźwiec - borsuk

jeście - jedzenie

jo - tak

jubel - urodziny, impreza z jakiejś okazji

jupa - kurtka, okrycie

K

kabza - portfel/ kieszeń

kakał –kakao

kalk – wapno

kamlot - duży kamień

kara - teczka

karadeja - byle jaki pojazd, złej jakości

karbonada – kotlet mielony, schab

kasta - skrzynia, paka

kaszorek - sitko do wyławiania ryb

keca - kieszeń

kele - obok

kerda - wieprz, świniak

ketować - zamykać, zakluczyć

kilać - łaskotać

kircha - kościół protestancki, zbór

klafty - plotki

klamot - urządzenie nie nadające się do użytku

klapsztula - kanapka (dwie kromki chleba złożone razem)

klatry - włosy

knabas - dzieciak, wyrostek

knap - mały dzieciak

knyf - nóż ogrodniczy

knyp - nóż

kraczący - połamany/ krzywy

króma - kawałek chleba

krystek - piec do ogrzewania mieszkania

kubaba - ziele angielskie

kuch - ciasto

kuńda - człowiek nie dbający o siebie, najczęściej o mężczyznę

L

laczek - kapeć

ladung - ulewa, gradobicie

landara - wagon, przyczepa

latawica - kobieta lekkich obyczajów

latosi - tegoroczny

leberka - pałka milicyjna / kiełbasa

lejba - leń

liczo - niedobrze

listowy - listonosz

liszka - gąsiennica

liter - litr

lorbas- chłopak, mężczyzna

łófrować – lenic się, włóczyć

łuj - (tatuś określił to słowem "obrzępała" ;) , coś jak kuńda)

lulkowie - dziadkowie

luntrus - synonim wyż.

ł

łachuder - synonim wyż.

łajza - synonim wyż.

łazior - synonim wyż.

łęty - nadziemna część roślin okopowych

łoński – ubiegłoroczny

łuczek – szczypiorek

M

macoszka – bratek

majtać - machać, wisieć

manijak - dziwak/ kombinator z nieczystymi zamiarami :)

mantel - płaszcz

magnót - ruszył

metły - mdły (o potrawie)

młodzie – drożdże

modry - niebieski

munia - twarz

mutra – matka

myrknót - zorientował się

N

nadgroda – nagroda

najrzyć się – przyjaźnić się

nabuzować - upić się/ zdenerwować się

na podoba – na wzór

narowy – niedoskonałość, niekorzyść, przypadłość, słabość, ujemna strona

nasermater – byle jak

na szago - na skróty

nazad - z powrotem

neki - fochy

niemirny - niecierpliwy

niewarty - niegrzeczny

nudle - makaron

O

obaczyć - zobaczyć

obciógnąć się - ubrać się, ogarnąć się

oblader - drzewo, które wywozi się z tartaku na opał

obora - miejsce hodowli krów

obucie - ubranie

obuć się - ubrać się

okrasić – zaprawić jedzenie omastą, ozdobić, uświetnić

oprzant – karmienie bydła, wydojenie

osorija – zła kobieta

oszukiwaniec – cwaniak, krętacz, oszust, spryciarz, szuler

P

paca – kielnia, poziomica (nieodzowna przy remoncie)

pachta – zabierać, zrywać nie swoje rzeczy, np.owoce/ kraść/ dzierżawić

parzybroda – zupa z kapusty

piechty – iść pieszo

poryrać – zamieszać

pracherija – gospodarstwo ubogie

propek – korek

pujek – kot

pyda/ pyta – rzemień do bicia/ powróż

R

raczyć – częstować, ugaszczać

radyska – rzodkiewka

rajby - randka

raszpel – stalowy pilnik o grubych nacięciach, tarnik

robaczy – robaczywy, zaatakowany przez robaki np.owoc

robotny – pracowity

rojber – rozrabiak, łobuz

rónkel – buraki pastewne

rubzak – plecak

ruchanki – racuszki, placki drożdżowe

ruczka – taboret, małe składne krzeselko

rukzak - plecak

rumotać – hałasować

rychtować – szykować, przygotowywać się, ogólnie coś robić

rychtyk – dokładnie, w sam raz, w porządku, rzeczywiście

ryrotać – mieszać

rzechotać – śmiać się

S

samsón – odludek

sapa – katar

sień – korytarz w starych domach

siepa – wstyd

sklep – piwnica w domach

skład – sklep

smaka - próbować, kosztować, smakować

smary – lanie, klapsy

srodze – bardzo, wiele

statki – naczynia kuchenne

stecka – ścieżka

stóf – litrowy garnek do wody

szachtelek - pudełko

szafer – pomieszczenie z drzewa, szopa, komórka

szandar – placek ziemiaczny

szantrapa – osoba roztargniona

szczykuty – czkawka

szlagzana - bita śmietana

szlajać się - włóczyć się

szlips – krawat

szmurować – kapusta gotowana na słodko

szneka – drożdżówka

sznytka - kromka chleba

szpada – łopata

sztamy - grube, dorodne drzewa

sztanga - pręt

sztrum – światło

szturać – zaczepiać, ugniatać

szuraj – drewniana szopa, wiata

szwamka -gąbka

szypa – łopata do węgla, szufla

szypeł – węzeł

Ś

śpik – spanie, senność

świętojanki – porzeczeki

T

tachać – nieść

tałatajstwo – gromada ludzi nieokrzesanych, hałaśliwych; hołota

tamój – tam

taska – fliżanka

tasza – torba

teptuch –szmata, ścierka

termedije – śmieszne zabawy, kawały

topek – nocnik

torta – tort

trampać – deptać w jednym miejscu

trygiel – garnek

tutka – papierowa torebka

tutkać – pić

tyrać – ciężko pracować

U

ubrónić – przypiec mięso

ucycać – ubrudzić się

uczały – mądry, wykształcony

uder – postawić na swoim, kłucić się

uheklować - uszydełkować

ulew – straszne deszcze

uszparować - zaoszczędzić

utytłać – ubrudzić

uzyzany – brudny

W

wacha – wartownia, potocznie : benzyna

walać się – brudzić się/ być brudnym/ stawać się brudnym

walny – duży

wandry – pieszo i rowerem przez kociwie, włóczęga

wciery – (dostać) lanie

węborek – wiadro

wej – zwrócenie uwagi na cokolwiek; patrz, zobacz

westka – kamizelka

wlulić – pozbyć się czegoś jak najszybciej

wnetki – niedługo

wołoduch - człowiek obżarty

wprzódy – najpierw, przedtem, wcześniej

wurszta – kiełbasa

wycug - dożywotnie utrzymanie

wycwancychować - oszukać

wyro – łóżko

Z

zabaczyć – zapomnieć

zaciszek – spokojne miejsce

zadziać – zapodziać się

zajob – osoba niezrównoważona/ zapracowana/ nie mająca na nic czasu

zaketować – zakluczyć drzwi

zamanówszy – od czasu do czasu

zapusty - ostatni tydzień karnawału (od tłustego czwartku do popielca)

zaś – znów

zawdy – zawsze, dawniej

zebuć – rozebrać się

zelga – odwilż

zgalać – uciekać

zgniły – leniwy

zimota – zimno

zorgowny – zapobiegliwy

zylc – galareta

ź

ździebko – mało, malutko

ż

żaga – piła

żgać – rzucać

żybura – brudna, mętna ciecz